

HANDLINGSPLAN FOR EFTER- OG VI- DEREUDDANNELSE

Aarhus Universitet ønsker på efter- og videreuddannelsesområdet:

- at styrke livslang læring gennem et fleksibelt efter- og videreuddannelsessystem.
- at målrette tilbuddene differentierede målgrupper – kulturelt, socialt og aldersmæssigt.
- at skabe værdi for og bidrage til kompetenceudvikling hos den enkelte deltager, ansatte og virksomheder og dermed for det danske samfund og økonomi under ét.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	0
Forord	2
Kapitel 1: Indledning.....	4
Baggrund.....	4
Principper for efter- og videreuddannelse.....	5
Kapitel 2: Eksisterende efter- og videreuddannelse.....	8
Typer af efter- og videreuddannelse	8
Efter- og videreuddannelsesudbud.....	9
Kapitel 3: anbefalinger og nye aktiviteter	12
Initiativer.....	12
Efter- og videreuddannelsesudvalg.....	12
Profilerede temaer	0
Styrkelse af den administrative støtte	0
Incitamentsstruktur.....	20
Kapitel 4: Tidsplan.....	21
Overordnet målsætning	21
Konkrete initiativer	22
Konkrete initiativer	23

Forord

Arbejdsstyrkens generelle kvalifikationsniveau og omstillingsevne er af afgørende betydning for Danmarks og dansk erhvervslivs internationale konkurrenceevne. Mulighederne for at tiltrække medarbejdere med de helt rette kvalifikationer i såvel den private som offentlige sektor afhænger af både de formelle kvalifikationer, dimitterende har, når de efter endt uddannelse indtræder på arbejdsmarkedet, men også af mulighederne for, at de fortsat kan tage relevante og kvalifikationsfremmende efter- og videreuddannelse.

Med den teknologiske udvikling, øgede krav til innovation og udvikling på den enkelte arbejdsplads og den stigende internationale konkurrence er muligheden for at indgå i livslang læring og uddannelse en afgørende konkurrenceparameter – ikke alene for den enkelte – men også for dansk erhvervsliv og dansk økonomi generelt.

Aarhus Universitetet ønsker at tage denne udfordring op gennem en styrkelse og fokusering af universitetets tilbud om efter- og videreuddannelse og vidensamarbejde med erhvervslivet. Formålet med nærværende handlingsplan er således at styrke, positionere og synliggøre universitetets samlede og differentierede tilbud om efter- og videreuddannelse.

Handlingsplanen skal derfor ses som et først skridt til at opruste på efter- og videreuddannelsesområdet og skabe en samlende ramme for Aarhus Universitets eksisterende aktiviteter på efter- og videreuddannelsesområdet, og som samtidig gennem konkrete tiltag på de enkelte hovedområder – og i et samarbejde på tværs – gerne skal resultere i en styrkelse af eksisterende og udvikling af nye tilbud på efter- og videreuddannelsesområdet.

Handlingsplanen omfatter de aktiviteter Aarhus Universitet tilbyder indenfor det formelle efter- og videreuddannelsesystem. De omfattende aktiviteter Aarhus Universitet medvirker til inden for det uformelle system er ikke med, men der er naturligvis en grundlæggende og vigtig sammenhæng mellem det formelle og uformelle system i et livslangt læringsperspektiv. Folkeuniversitetet i Århus er et eksempel på uformel efteruddannelse. Her bidrager næsten 300 ansatte på Aarhus Universitet til Folkeuniversitetets kurser, som 45.000 mennesker deltager i om året.

Med henblik på at få det rette fokus i bestræbelserne anbefaler nærværende handlingsplan fire konkrete initiativer, der umiddelbart kan iværksættes med henblik på at styrke Aarhus Universitets efter- og videreuddannelsesaktiviteter:

- Nedsættelse af et efter- og videreuddannelsesudvalg, som løbende skal sikre fokus på og udvikling af efter- og videreuddannelsesområdet, både når det gælder bekendtgørelsesbelagte aktiviteter og indtægtsdækket virksomhed.
- Positionering, styrkelse og synliggørelse af fem prioriterede temaer.
- Styrkelse af den administrative støtte og udvikling af efter- og videreuddannelsesaktiviteterne.
- Udvikling og videndeling om mulige incitamentsstrukturer i forbindelse med efter- og videreuddannelsesaktiviteter.

De fem temaer er satsningsområder, hvor Aarhus Universitet gør en særlig indsats, men der vil derudover være en lang række andre efter- og videreuddannelsesaktiviteter på universitetet.

Efter to år er det desuden hensigten, at det nedsatte efter- og videreuddannelsesudvalg tager initiativ til en bred drøftelse af de indhøstede erfaringer på de ovennævnte områder med henblik på at tilpasse strategien og handlingsplanen på efter- og videreuddannelsesområdet, herunder at iværksætte nye initiativer såfremt der viser sig et behov herfor.

Baggrunden for at pege på de nævnte fire initiativer bygger på rapporterne fra de tre arbejdsgrupper, rektoratet nedsatte i foråret 2009. Rapporterne, der kan findes på http://www.au.dk/da/strategi/2008-2012/kerneaktiviteter/uddannelser_og_formidling/evu, er målrettet efter- og videreuddannelse til ansatte i uddannelsessektoren, sundhedssektoren og indenfor organisation og ledelse.

Efterfølgende blev der i efteråret 2009 nedsat en referencegruppe med prorektor Søren E. Frandsen som formand, en repræsentant udpeget af hvert hovedområde, formændene for de tre arbejdsgrupper og tre ressourcpersoner udpeget af rektoratet. Referencegruppen har i efteråret 2009 holdt en række møder, hvor de tre rapporter, principper for efter- og videreuddannelse samt udkast til initiativerne i denne handlingsplan har været drøftet. Referencegruppen har haft mange gode drøftelser, der blandt andet har medført, at yderligere to temaer er foreslået.

Kapitel 1: Indledning

Baggrund

Aarhus Universitet er i dag en betydende aktør på efter- og videreuddannelsesmarkedet, og med denne handlingsplan ønsker universitetet at styrke denne position. Aarhus Universitet finder, at det danske uddannelsessystem bør være så tilpas fleksibelt, at der er mulighed for at uddanne sig gennem hele livet – både ved at bevæge sig vertikalt op gennem uddannelsessystemet, men også horisontalt i uddannelsessystemet og opnå nye kompetencer. Efter- og videreuddannelses tilbud er en oplagt måde at understøtte mulighederne for livslang læring og dermed opnå nye kompetencer gennem hele livet og øge egne og samfundets kompetencer.

Undervisningsministeriet udgav i 2007 *Danmarks strategi for livslang læring*, der er Danmarks svar på realiseringen af de fælles europæiske mål for uddannelse og livslang læring (se figur 1). Målet er blandt andet at styrke Danmarks konkurrenceevne gennem et højt uddannelsesniveau.

Strategien for uddannelse og livslang opkvalificering skal bidrage til at fremtidssikre Danmark. Det er samtidig et bidrag til at realisere de fælles europæiske mål for uddannelse og livslang læring og til udvikling af strategier og redskaber for livslang læring i Den Europæiske Union.

Målet er at skabe et uddannelsessystem i verdensklasse, og at alle deltager i livslang læring.

Danmarks strategi for livslang læring 2007.

<http://pub.uvm.dk/2007/livslanglaering/livslang-laering.pdf>

Figur 1

Aarhus Universitet har i sin strategi 2008-2012 – inspireret af såvel de danske som europæiske ambitioner på området – ønsket at styrke efter- og videreuddannelse og dermed mulighederne for livslang læring (se figur 2). Denne handlingsplan søger at følge op på dette ønske.

Efter- og videreuddannelsesområdet skal styrkes gennem et øget omfang. Dette kan realiseres gennem udbud af flere uddannelser og enkeltfag eller ved større aktiviteter på eksisterende uddannelser og enkeltfag. Med denne handlingsplan stilles der skarpt på enkelte temaer, hvor det er vurderingen, at der er en stor og formentlig stigende efterspørgsel efter efter- og videreuddannelse. Aarhus Universitet har et internt udnyttet potentiale for at styrke efter- og videreuddannelses tilbuddene gennem blandt andet et øget fagligt samarbejde på tværs af hovedområderne og gennem en styrket central enhed til administration og udvikling i samarbejde med de forskere og enheder, som er aktive på efter- og videreuddannelsesområdet.

Aarhus Universitets mål er, at forøge omfanget, relevansen og kvaliteten af sine efter- og videreuddannelses tilbud.

Aarhus Universitets strategi 2008-2012

Figur 2

Efter- og videreuddannelsesudbud skal naturligvis også være relevante – for den enkelte deltager, for arbejdsgivere og for samfundet. De enkelte efter- og videreuddannelsesforløb har i sagens natur et forskelligt sigte, men under ét bør fællesnævneren for de uddannelser, enkeltfag og kompetenceudviklingsforløb, der gennemføres af Aarhus Universitet, være relevante for den enkelte deltager, uanset om forløbet er betalt af arbejdsgiver eller finansieret af deltageren selv.

I relevansdiskussionen indgår også hensynet til det omgivende samfunds behov for medarbejdere, der både er kompetente indenfor et givet felt, men også er i stand til at arbejde på tværs af fag og discipliner. Universitetet tilsigter derfor i sine efter- og videreuddannelsesstilbud at bruge de muligheder, der er for at inddrage og arbejde tværfagligt i forhold til universitetets mange kompetencer. Der er formentlig også gode muligheder for på forskellig vis at inddrage den viden, erfaringer og cases, som knytter sig til den forskningsbaserede myndighedsbetjening.

Set fra Aarhus Universitets side indgår i beslutningen om fortsættelse og udvikling af konkrete tilbud naturligvis også, om der er en tilstrækkelig efterspørgsel efter den enkelte uddannelse eller fag (kritisk masse og økonomi).

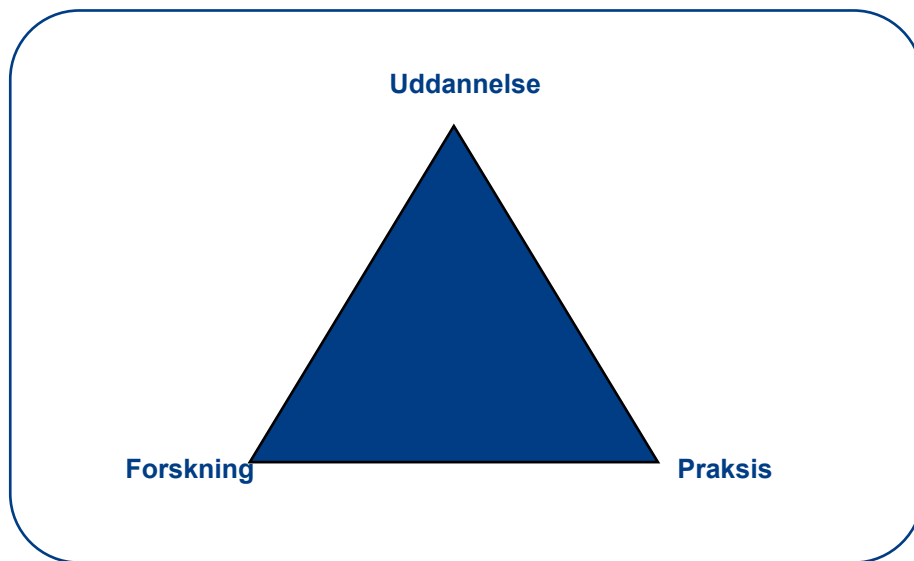
Efter- og videreuddannelse ved Aarhus Universitet skal være kendt for at være af høj kvalitet. Kvalitet er først og fremmest kendetegnet ved, at samtlige uddannelser og enkeltfag også på efter- og videreuddannelsesområdet er forskningsbaseret. Udover at være forskningsbaseret skal den indholdsmæssige kvalitet være kendetegnet ved videnformidling af undervisere, der er klædt på til denne målgruppe. Procesmæssig kvalitet skal sikres hele vejen fra markedsføring, registrering af deltagere, evt. forhandling og udvikling i samarbejde med kunden, fysiske rammer for afvikling, evaluering og opfølgning. Det er afgørende, at kvaliteten bevares og styrkes i forbindelse med en forøgelse af aktiviteterne inden for efter- og videreuddannelsesområdet.

I det følgende uddybes, hvordan omfanget, relevansen og kvaliteten af efter- og videreuddannelse kan styrkes og hvilke strategiske principper, som efter- og videreuddannelsesaktiviteterne på Aarhus Universitet ønskes baseret på.

Principper for efter- og videreuddannelse

Helt overordnet skal alle uddannelser og enkeltfag på efter- og videreuddannelsesområdet ved Aarhus Universitet være kendetegnet ved at være forskningsbaseret på linje med alle andre undervisningstilbud ved universitetet. Når forskningsbaseret er det overordnede princip, er det med til at sætte rammerne for udbuddet af efter- og videreuddannelse, da det tager afsæt i eksisterende forskningsaktiviteter.

Samspil mellem forskning og praksis foregår allerede på en lang række områder på universitetet, og efter- og videreuddannelse er en mulighed for at styrke dette samspil. Vekselvirkning mellem ”forskning – uddannelse – praksis” sikrer samtidig, at efter- og videreuddannelse har en høj grad af relevans for den enkelte deltager, der oftest vil tage udgangspunkt i og relatere undervisningen til konkrete problemstillinger fra forskellige arbejdssituationer. Derigennem øges også overførsel af ny viden og forskning til virksomheder og organisationer (se figur 3).

Figur 3

Efter- og videreuddannelse er derfor også en oplagt mulighed for at styrke dialogen med samfundet bredt og til de mange forskellige målgrupper for universitetets undervisning og forskningsformidling bredt. Kommunikation og interaktion med samfundet er vigtigt for universitetet som en kulturbærende institution, også i et oplysningsperspektiv. Samtidig har universitetet et ansvar som videngrundlag for udvikling af såvel privat som offentlig virksomhed, infrastruktur, kulturinstitutioner m.v., og diversitet i universitetets vidensamarbejde er her afgørende. Samtidig er det en mulighed for at skabe dialog og kontakt med tidligere studerende ved universitetet, således at der skabes netværk og relationer bredt gennem efter- og videreuddannelsesaktiviteter til relevante organisationer og virksomheder.

Hensigten med nærværende handlingsplan er derfor ikke alene at udbyde flere uddannelser eller enkeltfag, men at udvikle og udbyde relevante og nyttige uddannelser og enkeltfag og derigennem at styrke videndialogen mellem universitet og det omkringliggende samfund (se figur 4 for en liste over principper for udbud af efter- og videreuddannelse).

Principper for AU's efter- og videreuddannelsesaktiviteter

AU tilbyder

- forskningsbaseret efter- og videreuddannelse
- relevante undervisningstilbud, der skaber værdi hos deltagerne, virksomheder og samfundet

AU ønsker

- at styrke universitetets formidling i forhold til samfundet generelt
- at styrke samspillet mellem forskning, uddannelse og praksis
- at styrke sin position, som en synlig aktør i samfundet og på EVU markedet
- at styrke kontakten til alumner gennem EVU
- at styrke netværksaktiviteter gennem EVU

Figur 4

I de følgende kapitler gives dels et overblik over Aarhus Universitets eksisterende efter- og videreuddannelsesaktiviteter og dels en beskrivelse af fire konkrete initiativer, der sætter rammerne for at styrke og positionere efter- og videreuddannelse på Aarhus Universitet de kommende to år.

Kapitel 2: Eksisterende efter- og videreuddannelse

Der er allerede mange og meget forskelligartede efter- og videreuddannelsesaktiviteter på Aarhus Universitet, der hver især henvender sig til forskellige målgrupper. I dette kapitel gives et kortfattet overblik over eksisterende efter- og videreuddannelses tilbud.

Typen af efter- og videreuddannelse

Efter- og videreuddannelse kan antage to former:

1. uddannelser, der udbydes under bekendtgørelse om deltidsuddannelse (masteruddannelser, hel-på-del, tompladsordningen, suppleringsuddannelser til kandidatuddannelser) og bekendtgørelse om åben uddannelse (diplomuddannelser som fx Erhvervsøkonomisk Diplomuddannelse (HD) og udbud af øvrige uddannelser under Undervisningsministeriet, såsom tandplejer- og kliniksassistentuddannelsen).
2. særligt udviklede eller rekvirerede kurser forbeholdt bestemte målgrupper som typisk udbydes som indtægtsdækket virksomhed (se figur 5).

Kendetegnende for begge typer er, at der er deltagerbetaling.

Taxameterudløsende efter- og videreuddannelse er finansieret af både taxameter og deltagerbetaling. Indtægtsdækket virksomhed er alene finansieret gennem brugerbetaling. Taxameterudløsende efter- og videreuddannelse er en del af en hel uddannelse, men ofte er uddannelsen tilrettelagt således, at de studerende ikke behøver tage hele uddannelsen. Alle taxameterudløsende uddannelser er studieordningsbelagt, hvilket betyder, at der er en godkendt studieordning for uddannelsen. Dermed har deltageren mulighed for at opnå en formel kompetence i form af en grad fx diplom- eller mastergrad.

Kendetegnende for indtægtsdækket virksomhed er, at aktiviteten ikke nødvendigvis er godkendt i et studienævn. Denne kursustype er mere fleksibel, og den udvikles ofte i samarbejde med virksomheder og organisationer. Disse forløb kan være en blanding af ECTS-givende kurser, virksomhedstilpassede kurser og skræddersyede forløb.

Endelig er der en række kandidatuddannelser, der henvender sig til professionsbachelorer, herunder samarbejdet med Ingeniørhøjskolen i Århus (ASE). Kandidatuddannelser udbydes som ordinæruddannelser og dermed under andre lovgivningsmæssige rammer end efter- og videreuddannelse. Alligevel kan det være relevant at denne type kandidatuddannelser medtænkes – særligt i forhold til markedsføringen af efter- og videreuddannelse til bestemte målgrupper.

Typen EVU

Taxameterudløsende aktiviteter

- Masteruddannelser
- Mastermoduler
- Diplomuddannelser
- Diplommoduler
- Hel på del
- Tompladsordning

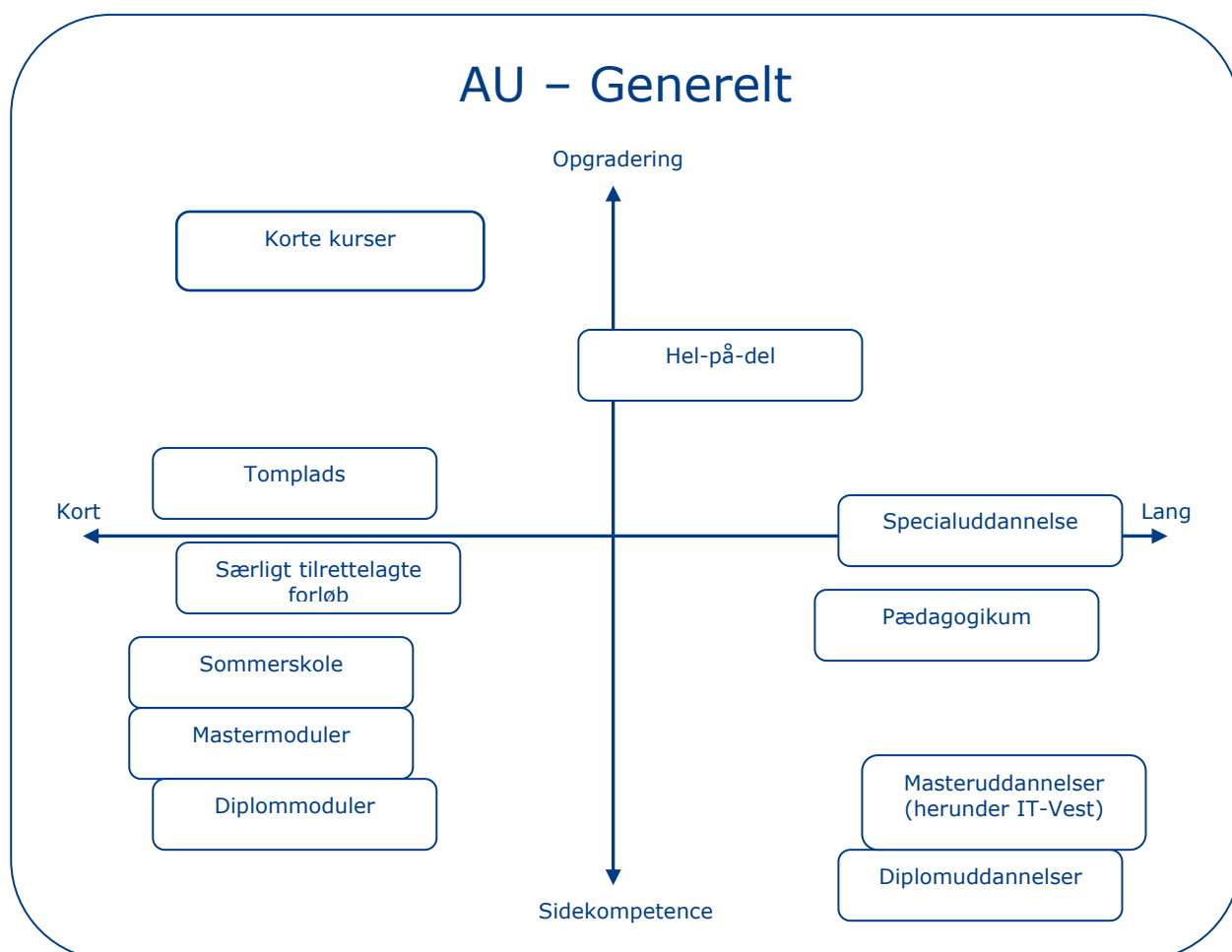
Indtægtsdækket virksomhed

- Særligt tilrettelagte forløb eller skræddersyede kurser

Figur 5

Efter- og videreuddannelsesudbud

Efter- og videreuddannelsesaktiviteter spænder bredt på Aarhus Universitet, og der er forskellige tilgange til efter- og videreuddannelsesaktiviteter på de enkelte hovedområder. Figur 6 giver et overblik over eksisterende efter- og videreuddannelse på Aarhus Universitet. Modellen er delt op således, at der horisontalt skelnes mellem, om det er en lang eller en kort efter- og videreuddannelsesaktivitet, hvor en kort efter- og videreuddannelsesaktivitet defineres som under 30 ECTS. Vertikalt skelnes mellem, om en efter- og videreuddannelsesaktivitet tilfører deltageren en sidekompetence, eksempelvis at man kan undervise i endnu et fag i gymnasiet, eller om der er tale om faglig opdatering, typisk kurser inden for deltagerens fagområde.

Figur 6

Det kan være svært at skelne præcist imellem, om en uddannelse eller et enkeltfag giver en sidekompetence eller en faglig opgradering. Et enkeltfag kan give en person en faglig sidekompetence, mens en anden person opnår en faglig opgradering. Udgangspunktet for modellen er, at den enkelte deltager stort set altid vil have et personligt udviklingspotentiale, som udgangspunktet for deltagelse i et efter- og videreuddannelsesundervisningsforløb.

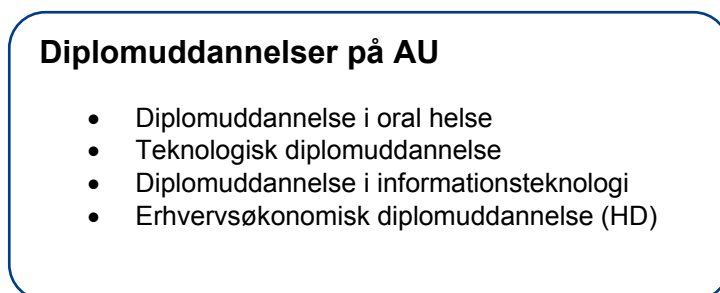
Aarhus Universitet er særligt stærkt repræsenteret på de efter- og videreuddannelses-typer, der udløser taxametertilskud, mens universitetet i mindre grad er repræsenteret på markedet for særligt tilrettelagte kurser. En årsag hertil er, at det er universitetets kernekompetence at udbyde hele, kompetencegivende uddannelser, og det afspejler sig også i det nuværende efter- og videreuddannelsesudbud, blandt andet illustreret ved de 31 masteruddannelser på Aarhus Universitet (se figur 7) og fire diplomuddannelser (se figur 8).

Masteruddannelser på AU

- Business Administration
- Business Administration, ledelse og forandring
- Børnelitteratur
- Corporate Communication
- Dansk som andetsprog
- Drama- og teaterpædagogik
- Etik og værdier i organisationer
- Evaluering af læring, undervisning og uddannelse
- Humanistisk sundhedsvidenskab og praksisanalyse
- International Master in Entrepreneurship, Education and Training
- IT med tre specialiseringer: Softwarekonstruktion, Interaktionsdesign og Multimedier samt Organisation
- Klinisk sygepleje
- Kulturmiljø og landskabsanalyse
- Leadership and Innovation in Complex Systems
- Ledelse af uddannelsesinstitutioner / Educational Management
- Læse- og skriveidaktik
- Master of Public Health
- Medborgerskab
- Miljø- og energiret
- Moms og afgifter
- Museologi
- Naturfagernes didaktik
- Professionsudvikling
- Retorik og formidling
- Social integration
- Socialpædagogik
- Specialpædagogik
- Sundhedsantropologi
- Sundhedspædagogik
- Vejledning
- Voksenuddannelse / Human Resource Development
- Fleksible masteruddannelser

Figur 7

Kendetegnende for diplom- og masteruddannelser er muligheden for at tage enkeltmoduler, og det er dermed tilbud, der kombinerer udbud af korte og lange undervisningstilbud – i lighed med tompladsordningen.

Figur 8

Selvom der er en overvægt blandt de studienævnsmålte efter- og videreuddannelsesaktiviteter, er der samtidig aktører på Aarhus Universitet, der er stærke på særligt tilrettelagte forløb. Det illustrerer, at der er et udviklingspotentiale i universitets bestræbelser på at nå endnu længere ud til virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder med konkret tilrettelagte forskningsbaserede lærings- og kompetenceudviklingsforløb.

I 2008 var der i alt ca. 6600 betalende deltagere på efter- og videreuddannelsesaktiviteter på Aarhus Universitet på alle aktiviteter fra tompladsordningen over særligt tilrettelagte forløb til et modul på en masteruddannelse. 735 deltagere afsluttede en hel master- eller diplomuddannelse i 2008. Yderligere informationer om eksisterende efter- og videreuddannelse på Aarhus Universitet findes på <http://www.au.dk/da/evu>.

Kapitel 3: anbefalinger og nye aktiviteter

Initiativer

I det efterfølgende beskrives en række initiativer på efter- og videreuddannelsesområdet. Afsnittet er opbygget således, at de initiativer, der kan og bør igangsættes snarest, listes indledningsvis efterfulgt af en uddybende beskrivelse.

Efter- og videreuddannelsesudvalg

Initiativer

- Der nedsættes et EVU udvalg under Studieudvalget. Udvalget nedsættes i foråret 2010. Udvalget nedsættes af Rektoratet og består af 6-7 medlemmer, inkl. formanden.
- Udvalget får 300.000 kr. fra ledelsespuljen i 2011 til aktiviteter, der styrker og positionere EVU aktiviteter.
- EVU drøftes på Studieudvalgets møder to gange om året.
- EVU drøftes mellem rektoratet og hovedområderne i forbindelse med de såkaldte septemberrmøder.
- De enkelte hovedområder udarbejder delhandlingsplaner for EVU.

Efter- og videreuddannelse har i dag ikke et fælles ophæng på Aarhus Universitet, og det drøftes og behandles ikke i et fælles tværgående universitært udvalg. Det er derfor ønsket med nedsættelse af et efter- og videreuddannelsesudvalg at skabe et forum, hvor man tager de principielle drøftelser og beslutninger omkring efter- og videreuddannelse.

Efter- og videreuddannelsesudvalget nedsættes under Studieudvalget, der håndterer undervisnings- og uddannelsesmæssige spørgsmål. Det er ønsket, at der sættes fokus på efter- og videreuddannelse i Studieudvalget, og at det i højere grad sikres, at efter- og videreuddannelsesaktiviteter samtænkes med ordinær uddannelse, således at det samlede administrative system omkring undervisning og uddannelser også kan rumme og tage højde for behovet for at styrke og udvikle efter- og videreuddannelsesaktiviteter.

Samtidig er det hensigten, at efter- og videreuddannelsesudvalget kan være med til at stimulere intern vidensspredning om muligheder ved efterspørgsels- og projektdrevne vidensamarbejder og kompetenceudviklingsforløb.

Efter- og videreuddannelsesudvalget har til opgave:

- at implementere handlingsplan for efter- og videreuddannelse.
- at sikre koordinering og samarbejde af efter- og videreuddannelse på tværs af hovedområder.
- at udarbejde markedsføringsstrategi for efter- og videreuddannelse i samarbejde med AU Kommunikation.
- at synliggøre og markedsføre efter- og videreuddannelse.
- at sikre at nedenstående implementeres, herunder udarbejde plan for, hvordan de enkelte aktiviteter / mål styrkes og synliggøres.
- at sikre, at de enkelte hovedområder udarbejder handlingsplaner for efter- og videreuddannelse på baggrund af nærværende handlingsplan.
- at behandle et oplæg, jf. nedenfor, om snitfladen mellem de centrale og decentrale administrative støttefunktioner, herunder hvilke opgaver der centralt bør prioriteres, og hvilke der evt. bør reduceres eller helt ophøre.
- at sikre den pædagogiske-didaktiske kvalitet af og i undervisningen. Undervisningen skal være forberedt på en anden måde end ved sædvanlig universitetsundervisning på grund af målgruppens situation (deltidsstudier med fuldtidsarbejde) og undervisningens intensitet (fjernstudier med koncentrerede seminarer). Udvalget skal – eksempelvis med støtte fra universitetspædagogisk netværk – komme med forslag til, hvordan det sikres.
- at udvikle nye undervisningsformer, hvor fokus er flyttet fra face-to-face formidlingen af stof til undervisningsformer baseret på it-understøttede læringsprocesser. Her er det oplagt at trække på de pædagogiske enheder.
- at iværksætte tiltag der styrker efter- og videreuddannelsesområdet internationale profil, blandt andet i forbindelse med markedsføring af kurser og engagement i sommeruniversitetet. Det skal ske i et samarbejde med Internationalt Center og AU Kommunikation
- at tydeliggøre eventuelle snitflader til Folkeuniversitetet.
- at udarbejde oplæg om studielederes rolle i forhold til efter- og videreuddannelse.
- at anvende IT-Vest-modellen som samarbejdsmodel, hvor der satses bredt på samarbejder mellem hovedområder og evt. andre uddannelsesinstitutioner.
- at udarbejde et oplæg om incitamentsstrukturer for hovedområder, institutter og undervisere vedr. efter- og videreuddannelse, herunder beslutte om der skal udarbejdes indstilling til Studieudvalget herom.

Efter- og videreuddannelsesudvalget kan til at løfte ovenstående arbejdsopgaver nedsætte underudvalg og evt. inddrage yderligere ressourcepersoner fra hovedområderne i dette arbejde. I forbindelse med udarbejdelse af markedsføringsstrategi skal det ske i samarbejde med AU Kommunikation og efter behov ressourcepersoner fra hovedområderne.

Efter- og videreuddannelsesudvalget skal i 2010 afklare, hvordan handlingsplanen kan implementeres. I 2011 får udvalget 300.000 kr. fra ledelsespuljen til at styrke og synliggøre efter- og videreuddannelse på Aarhus Universitet.

Efter- og videreuddannelsesudvalgets formand orienterer to gange årligt om efter- og videreuddannelsesudvalgets arbejde på Studieudvalgets møder, og hvor det er relevant løftes sager fra efter- og videreuddannelsesudvalget til Studieudvalget og i sager af mere strategisk karakter videre til rektoratet og universitetsledelsen. Efter- og videreuddannelsesudvalget sekretariatsbetjenes af efter- og videreuddannelsessekretariatet under AU Studieadministration.

Profilerede temaer

Initiativ

Faglige temaer:

- Den pædagogiske hovedvej
- Videreuddannelse af professionsuddannede inden for sundhedssektoren
- Ledelse og organisation
- Kommunikation og kultur

Tværfagligt tema:

- Udviklingsfunktion
Udviklingsfunktionen har fokus på udviklingsmuligheder omkring samarbejde på tværs af hovedområder, vidensamarbejde med virksomheder og organisationer, skræddersyede forløb m.m.

Der bygges i de faglige temaer videre på de tre arbejdsgruppers rapporter om uddannelsessektoren, sundhedssektoren og ledelse og organisation, idet der peges på faglige temaer inden for arbejdsgruppernes målgrupper (tema 1-3). De faglige temaer repræsenterer således centrale fagområder, og det er tilstræbt, at der med temaerne skabes muligheder for at samarbejde på tværs af hovedområder.

Udover de tre temaer, der er udpeget på baggrund af rapporterne, peges der yderligere på temaet Kommunikation og kultur, der er et forslag fra referencegruppen. Temaerne er særlige indsatsområder – fyrtårne – inden for efter- og videreuddannelse.

Udover de fire faglige temaer peges der på et tværfagligt tema med en særlig udviklingsfunktion. Udover de særlige temaer – faglige og tværfaglige – vil der være en lang række efter- og videreuddannelsesaktiviteter på Aarhus Universitet, der ikke relaterer sig direkte hertil.

Med temaerne kan der høstes erfaringer om, hvordan universitetet kan øge sine efter- og videreuddannelsesaktiviteter og samtidig sikrer kvalitet og relevans. I det nedenstående er de fire temaer og det tværfaglige tema kort beskrevet:

- **Den pædagogiske hovedvej**

Temaet fokuserer på faglig og pædagogisk efter- og videreuddannelse, der er målrettet ansatte i førskole- og uddannelsessystemet med særlig fokus på pædagoger, lærere i grundskolen, lærere i den gymnasiale sektor og undervisere på seminarerne. Temaet tager udgangspunkt i de eksisterende aktiviteter på Aarhus Universitet, blandt andet kandidat- og masteruddannelser til lærere i grundskolen, de nye projekterede scienceuddannelser for lærere, gymnasiepædagogikum og afledte kursusaktiviteter til den gymnasiale sektor.

- **Videreuddannelse af professionsuddannede inden for sundhedssektoren**

Der er et stigende pres for, at videreuddannelse af professionsuddannede inden for sundhedssektoren skal være forskningsbaseret. Det er ønsket, at der med dette tema stilles skarpt generelt på efter- og videreuddannelse til denne målgruppe, hvor eksisterende udbud skal styrkes og videreudvikles. Samtidig er det ønsket, at samarbejdet med Sundhedsstyrelsen styrkes, således at også de efter- og videreuddannelses tiltag, der er formaliseret gennem samarbejde med Sundhedsstyrelsen styrkes og bliver forskningsbaserede.

- **Ledelse og organisation**

Temaet sætter skarpt på leder- og organisationsudvikling i det omfang, at det relaterer sig til ledelse. Det kan både være udvikling af kompetencer og færdigheder inden for ledelse generelt og udvikling og opkvalificering inden for et specialtområde som finansiering, jura, HR, kommunikation rettet mod ledere, der indgår i bredere ledergrupper med ansvar for en specialfunktion.

- **Kommunikation og kultur**

Temaet henvender sig til alle, der er involveret i arbejdet med kommunikation og kommunikationsopgaver (PR-folk, journalister, kommunikationsmedarbejdere, HR- og organisationskonsulenter, ledere og ikke mindst fagfolk inden for alle fagområder, som arbejder med kommunikation). Temaområdet hviler på den grundopfattelse, at kommunikation altid foregår i en kontekst – i en kultur, som eksisterer i virksomheden, organisationen, samfundet. God kommunikation bygger på en forståelse af kommunikation og kommunikationsprocesser i samspil med en forståelse af dens kulturelle forudsætninger. Fokus ligger på den gensidige afhængighed mellem kommunikation på bestemte måder og for de betingelser kulturen sætter for kommunikationen, herunder hvordan kommunikationen påvirker selvsamme kultur.

- **Udviklingsfunktion**

Med dette initiativ ønskes der et særligt fokus ikke på fag-faglige temaer, men på udvikling af en udviklingsfunktion, hvor der centralt søges aktivt at støtte tværfakultært samarbejde mellem undervisnings- og forskningsmiljøer.

Udviklingsfunktionen har fokus på at udvikle og udarbejde efter- og videreuddannelses tiltag, herunder at fremme ideudvikling på tværs af fakulteterne og gerne indenfor områder, som strækker sig udenfor de eksisterende fagud-

bud. Der er med initiativet også et ønske at udvikle universitetets kompetencer inden for særligt skræddersyede kurser.

Med udviklingsfunktionen ønskes fokus på udbygningen af universitetets aktiviteter indenfor vidensamarbejde, herunder de mere fleksible behovs- og efterspørgselsdrevne aktiviteter. Efterspørgslen efter forskningsbaseret vidensamarbejde er stigende – fra enkelte virksomheder, større organisationer, brancher og fra politisk side. Udviklingsfunktionen skal stimulere intern videnspredning om mulighederne ved efterspørgsels- og projektdrevne vidensamarbejder og kompetenceudviklingsforløb, således at universitetet har metoderne og beredskabet til at indgå i sådanne vidensamarbejdsforløb.

Det kan eksempelvis ske ved, at det internationale netværk udbygges og styrkes gennem en seminarierække eller konference med inspirationsforelæsnings for interne nøglepersoner med udviklingsansvar. Efterfølgende kan Aarhus Universitet trække på disse personer i en brainstorm omkring nye behov for vidensformidling i form af ideer til kurser. Det kan styrke en fremtidsorienteret tilgang til efter- og videreuddannelse.

Ansvar for, hvordan temaerne skal implementeres, er placeret hos efter- og videreuddannelsesudvalget, der i et tæt samarbejde med de relevante hovedområder skal medvirke til at sætte fokus på omfang, kvalitet og relevans på netop disse prioriterede temaer. Efter- og videreuddannelsesudvalget skal således udarbejde en plan for, hvordan der kan sættes fokus på de fem temaer blandt andet med henblik på at indsamle erfaringer med at sætte et særligt fokus på udvalgte områder. Det er oplagt i denne proces at inddrage ressourcepersoner fra hovedområderne. Temaerne skal evalueres efter to år, og det skal vurderes, om der skal peges på nye temaer.

Styrkelse af den administrative støtte

Initiativ

Der etableres en arbejdsgruppe som har til opgave at beskrive én model for snitfladerne og opgavespillet mellem en central støtteenhed og hovedområderne. Arbejdsgruppen nedsættes af rektoratet under EVU-udvalget.

Arbejdsgruppen består af 5-6 personer, inkl. en formand. Arbejdsgruppen skal sammensættes, så det bredt repræsenterer hovedområderne, fællesadministrationen og TTE.

Aarhus Universitet igangsatte en forandringsproces i forbindelse med fusionerne. Efter forandringsprocessen er gået over i driftsfasen, implementeres de beslutninger, der er truffet undervejs i forandringsprocessen, i de respektive afdelinger i den fælles administration og på hovedområderne.

Grundlaget i udrulningen af beslutningerne for en administrativ støttefunktion er, at efter- og videreuddannelse er en vigtig del af Aarhus Universitets aktiviteter. Det er besluttet, at det faglige ansvar forankres på hovedområder, og at der skal være en samlet platform for administration og støttefunktion i forhold til efter- og videreuddannelse. Hovedprincipperne bygger videre på og bidrager til de principielle beslutninger, der er taget i den administrative forandringsproces, og det er vigtigt, at disse beslutninger bæres ind i arbejdsgruppen. Principperne for den samlende administration og støtteenhed er standardisering, digitalisering og ensartede grænseflader mellem central- og decentrale snitflader samtidig med hensynstagen til, at efter- og videreuddannelse er forskellig fra heltidsuddannelser, hvad angår målgrupper, uddannelsespolitiske rammer og markeds- og arbejdsmarkeds-mæssig kontekst.

På baggrund af ovenstående principielle beslutninger skal arbejdsgruppen udarbejde oplæg til, hvordan administrative opgaver håndteres bedst muligt på Aarhus Universitet inden for efter- og videreuddannelsesområdet. Arbejdsgruppen består af medarbejdere, der har stor indsigt i, hvordan arbejdsopgaver håndteres i praksis og dermed kan vurdere, hvordan en given arbejdsopgave håndteres mest hensigtsmæssigt.

Arbejdsgruppen har til opgave at udarbejde en model for, hvordan opgavesplittet mellem en central støtteenhed og hovedområderne skal være omkring efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Arbejdsgruppen skal følge de principper og resultater, der er fastlagt i den administrative forandringsproces (se følgende link <http://www.au.dk/strategi/admforandring/>). Ligeledes skal arbejdsgruppen tage højde for implementeringen af STADS og den indvirkning dette vil kunne få for opgaver og hensigtsmæssig arbejdsdeling.

Arbejdsgruppens kommissorium:

- At udarbejde minimum en model for opgavesplittet mellem en central administrativ støtteenhed og hovedområderne. Arbejdsgruppen skal i modellen blandt andet forholde sig til placeringen af følgende arbejdsopgaver (listen er ikke udtømmende):
 - Støttefunktion i forbindelse med udvikling af eksisterende og nye efter- og videreuddannelsestilbud.
 - Markedsføring af efter- og videreuddannelse.
 - Rekruttering til efter- og videreuddannelse.
 - ERFA-udveksling og samarbejde på tværs af hovedområder.
 - Beregne og fastsætte prisen på efter- og videreuddannelse.
 - Kvalitetssikring af efter- og videreuddannelsesudbud, herunder sikre at udbuddene overholdende gældende lovgivning.
 - Indskrivning, vejledning, undervisningstilmelding, eksamen, indberetninger, håndtering af betaling og særlige indskrivningstyper, fx aktivisering og revalidering m.m.

Til inspiration for arbejdet i arbejdsgruppen illustrerer nedenstående model forskellige måder for, hvordan det administrative ophæng for efter- og videreuddannelse kan organiseres (se figur 9). Modellen er udarbejdet af arbejdsgruppen for ledelse og organisation.

De to yderpunkter i måden at forholde sig til administration ses i øverste linje, hvor man yderst til højre har efter- og videreuddannelse som en selvstændig strategisk enhed. Her er det enheden, der administrerer og udbyder alle efter- og videreuddannelsesaktiviteter, herunder udvikler og ansætter eller køber underviserne til aktiviteterne. I den modsatte ende ses efter- og videreuddannelse ikke som et selvstændigt forretningsområde, men alene som aktiviteter affødt af hovedaktiviteter – typisk ordinære uddannelser. Drivkraften bag udbuddene af efter- og videreuddannelse er her typisk ildsjæle, mens det er strategiske overvejelser, der er drivkraften bag udbud yderst til højre i modellen.

I midten findes en blanding mellem de to modeller, hvor der er en formel enhed, der administrerer efter- og videreuddannelse og formaliserer samarbejdet med de faglige miljøer, men som ikke ansætter eller køber undervisere til at afholde efter- og videreuddannelse. Efter- og videreuddannelse på Aarhus Universitetet er p.t. placeret i denne blandingsmodel, hvor der er en central administrativ støtteenhed, men med tyngden mod venstre i modellen.

	Strategisk forretningsenhed		
	Apex til hovedaktiviteter		
Målsætning	Synlighed, myndighedskrav og afledte effekter	Blandet	Indtjening, selvstændighed
Organisering	Uformel organisation + retningslinjer	Formel enhed med repræsentation i universitetsledelsen	Selvstændig enhed med "eget" fakultet og bestyrelse
Ressourcer	Bruger ressourcer på lige fod med almindelige uddannelser	Har egne og delte ressourcer/områder	Egne bygninger/faciliteter
Relation til universitet	Integreret i universitetet. Ingen selvstændig profil	Har delvist eget budget, men forhandler om ressourcer/budget med universitet	Selvstændigt DS med eget budget. Deler corporate brand med universitet
Incitament	Båret af ildsjæle og tænkt sammen med andre aktiviteter (fx forskning)	Formaliseret samarbejde med institutter og intern afregning af undervisere, Underviseres egen økonomi og alternativer	Egne undervisere, markedsdrevet
Forretningsrisiko	Lille	Medium	Høj
Fleksibilitet	Stor	Medium	Lille
Strategisk vækst potentiale	Lille	Begrænset	Stort

Figur 9

Oplæg til modeller for, hvordan efter- og videreuddannelse bør organiseres og administreres, er arbejdsgruppens opgave. På baggrund af indstillingen fra arbejdsgruppen laver efter- og videreuddannelsesudvalget en indstilling til hvilke opgaver, der med fordel kan løses centralt, samt hvilke økonomiske konsekvenser det har. Beslutningen om de fremtidige snitflader tages i rektoratet efter en drøftelse i universitetsledelsen.

Incitamentsstruktur

Initiativ

Ledelsessekretariatet udarbejder katalog over forskellige modeller, som bruges på Aarhus Universitet, i forbindelse med incitamentsstrukturen. Oplægget behandles i EVU-udvalget, der vurderer, om der på baggrund af oplægget skal indstilles forslag til incitamentsstruktur til Studieudvalget, Universitetsledelsen og Rektoratet.

I rapporterne peges der på, at der er behov for at se på incitamentsstruktur for undervisere, institutter og studienævn i forbindelse med efter- og videreuddannelsesforløb, hvis der skal ske en forøgelse af efter- og videreuddannelsesaktiviteter. Særligt påpeges det, at underviserne ikke blot skal pålægges yderligere undervisningsaktiviteter.

Der er enighed om, at der ikke nødvendigvis skal være én måde at forholde sig til dette på, da der er forskellige traditioner og holdninger til ansattes deltagelse i efter- og videreuddannelse på universitetet og i andre regi uden for universitetet.

Der er formentlig ikke behov for en samlet tilgang, men der kan med fordel laves et oplæg, således at ledere på de enkelte hovedområder kan beslutte, hvordan de finder dette bedst håndteret.

Oplægget skal således bygge på input fra hovedområderne, og der skal beskrives forskellige modeller i oplægget. Ledelsessekretariatet er ansvarlig for at udarbejde oplæg og at sende dette til efter- og videreuddannelsesudvalget.

Kapitel 4: Tidsplan

Handlingsplan for efter- og videreuddannelse sætter gang i en række initiativer her og nu på efter- og videreuddannelsesområdet, og samtidig lægges der op til en nærmere afklaring af en række spørgsmål sideløbende hermed. Det vil sige, der er tale om en to-trins proces.

Det indebærer også, at der er behov for en opfølgning på handlingsplanen og evt. igangsættelse af nye initiativer i begyndelsen af 2012.

Det overordnede mål i forhold til handlingsplan for efter- og videreuddannelse er Aarhus Universitets strategi om at øge omfanget, relevansen og kvaliteten på efter- og videreuddannelsesområdet. Der igangsættes derfor en række aktiviteter, der har til formål at imødekomme disse målsætninger. I det nedenstående præsenteres en tidsplan for, hvilke aktiviteter der skal igangsættes hvornår med angivelse af, hvem der er ansvarlige.

Udover den overordnede målsætning om at øge omfanget, relevansen og kvaliteten af efter- og videreuddannelse (se figur 10), er der et par større konkrete initiativer – nemlig udarbejdelse af markedsføringsstrategi (se figur 11) samt nedsættelse af en arbejdsgruppe vedr. snitflade og opgavesplit (figur 12). Målsætningerne og de konkrete initiativer er derfor behandlet selvstændigt i nedenstående tidsplan.

Overordnet målsætning

Øge omfanget, relevansen og kvaliteten af efter- og videreuddannelse

Tidsplan	Initiativ	Ansvarlige
Primo 2010	Nedsættelse af EVU-udvalg	Rektorat/Studieudv.
Primo 2010	Igangsætte implementering af handlingsplan	EVU udvalg
Forår 2010	Udarbejde plan for implementering af temaer: <ul style="list-style-type: none">• Den pædagogiske hovedvej• Videreuddannelse af professionsuddannede inden for sundhedssektoren• Ledelse og organisation• Kommunikation og kultur• Udviklingsfunktion	EVU udvalg
Forår 2010	Udarbejde oplæg om incitamentsstruktur i forhold til EVU	Ledelsessekretariat
Forår 2010	Igangsætte udarbejdelse af handlingsplan for EVU på de enkelte hovedområder	De enkelte hovedområder / EVU

		udvalg
Sommer 2010	Drøfte oplæg om incitamentsstruktur og implementering heraf	EVU udvalg
Sommer 2010	EVU drøftes på møde i Studieudvalget, herunder oplæg om incitamentsstruktur	EVU udvalget / Studieudvalg
Sommer 2010	Færdigt oplæg om implementering af de enkelte temaområder	EVU udvalg
Efterår 2010	Implementering af temaer	EVU udvalg og EVU sekretariatet
Efterår 2010	Opsamling på udarbejdede handlingsplaner for de enkelte hovedområder	EVU udvalg
Efterår 2010	EVU drøftes på septembermøder mellem rektoratet og hovedområderne med udgangspunkt i hovedområdernes handlingsplaner.	Rektoratet / ledelsessekretariat
Efterår/vinter 2010	EVU drøftes på møde i Studieudvalget, herunder status på implementering af handlingsplan, særligt temaer.	EVU udvalg / Studieudvalg
Forår 2011	Status for implementering og evaluering af handlingsplan – hvad er sket? Hvad mangler?	EVU udvalg
Forår 2011	Status for implementering og evaluering af handlingsplan drøftes på Studieudvalgets møde	Studieudvalg
Forår 2011	Rektorat og universitetsledelse orienteres om status på implementering og evaluering af handlingsplan, herunder evt. nye tiltag.	EVU udvalg / Ledelsessekretariat

Figur 10

Konkrete initiativer

Udarbejdelse af markedsføringsstrategi

Tidsplan	Initiativ	Ansvarlige
Forår 2010	Igangsættelse af udarbejdelse af markedsføringsstrategi for EVU området	EVU udvalg i samarbejde AU Kommunikation
Sommer 2010	Oplæg til markedsføringsstrategi for EVU området, herunder økonomiske beregninger for implementering af strategierne	EVU udvalg
Juni 2010	Oplæg markedsføringsstrategi drøftes på møde Studieudvalget.	Studieudvalget / EVU udvalg
Efterår 2010	Implementering af mar-	EVU sekretariat og AU

	kedsføingsstrategi for EVU området	Kommunikation
Primo 2011	Ny hjemmeside for EVU, herunder kursuskatalog	EVU sekretariat og AU Kommunikation
Primo 2011	Ny publikation og markedsføring af EVU udbud	EVU sekretariat og AU Kommunikation

Figur 11

Konkrete initiativer

Koordineringen af og samarbejdet om efter- og videreuddannelse

Tidsplan	Initiativ	Ansvarlige
Primo 2010	Nedsættelse af arbejdsgruppe vedr. snitflader mellem det centrale og decentrale administration på EVU området	Rektorat
Sommer 2010	Færdigt oplæg om modeller for snitflader mellem det centrale og decentrale drøftes på EVU udvalget, herunder økonomiske konsekvenser af de forskellige modeller	EVU udvalg
Sommer 2010	Indstilling om model for central støtteenhed på EVU området drøftes på studieudvalgs-, rektorats- og universitetsledelsesmøde	EVU udvalg / rektorat / Universitetsledelse
Efterår 2010	Implementering af aftale om snitflader mellem det centrale og decentrale på EVU området	Vicedirektør for AU Studieadministration

Figur 12